

DE DEIÀ A VALLDEMOSSA

Serra de Tramuntana. Mallorca.

Pels cingles de son Rul·lan, el camí de s'Arxiduc i el mirador de can Costa	
Distància	11,7 km
Desnivell acumulat	+927 -657m
Nivell de dificultat	moderat
Data	6 de juny de 2016
Cartografia	Editorial Alpina. Tramuntana Central (1:25000)
Punts per a GPS	http://ca.wikiloc.com/wikiloc/view.do?id=13737298

Part de l'etapa 3 del GR 221, Ruta de Pedra en Sec, entre Esporles i Can Boi, pendent de senyalitzar oficialment des de fa anys. Tot i això és fàcil de seguir: els camins son ben fressats i senyalitzats amb fites sovintejades. Tanmateix és de les més concorregudes, sobretot el tram entre Valldemossa i el Camí de s'Arxiduc. Les vistes que s'atalaien des del llarg recorregut carener son impagables. Itinerari imprescindible.

Refugi de Can Boi (110m)

Situat a la barriada des Clot, vora el torrent Major a la part baixa del poble, amb vistes als espadats del Teix, es Puig, l'església i les marjades de sa Costa. L'antiga casa fou restaurada i, a l'interior, s'hi conserva la tafona amb els elements destinats a l'elaboració de l'oli (trull, premsa de biga, forn i graners).

Hem d'anar a buscar la Ma-10 seguint per un carrer paral·lel que passa per sobre del refugi, després tornem enrere fins a les instal·lacions de l'Hotel Es Molí que queden a l'altre costat. Passem per entremig dels edificis de l'hotel i seguim per sota la pista de tennis fins la part de darrera on, més amunt d'uns apartaments, continuem per la pista que mena a Can Borràs.

En un revolt pronunciat a l'esquerra, al costat de l'accés a una finca, ja trobem el primer indicador. Abans d'arribar a Can Borràs, que ens queda a dalt a la dreta, prenem un corriol a l'esquerra senyalitzat per un cartell com a 'Es Teix' i 'Valldemossa'. És un camí de bast empedrat, fressat però amb força malesa en certs punts. Pujada moderada amb algunes llaçades per entremig de marjades d'oliveres envaïdes de pineda, seguint el curs d'una torrentera seca. Aviat ens cal saltar un portell.

A l'alçada de la Caseta de ses Rotes -que encara no podem veure- atenyem un camí carreter en estat precari i la mina de la font homònima. Fem una llaçada vers el nord i ja podem albirar sota nostre la Caseta de ses Rotes i el camí carreter és fa més evident. Seguint-lo vers migdia, ens introduïm a l'alzinar.

Dins el bosc hi trobem vestigis de l'antiga activitat dels carboners: rotlos de sitja, un forn, abeuradors, fons de cabana, etc. El camí és fressat i les fites ens ajuden a seguir-lo. Rebutgem un trencall a mà dreta, on hi trobarem precisament alguns d'aquest elements, perquè seguint-lo ens menaria a Son Rul·lan. També deixem algun altre corriol, continuant sempre pel camí més fressat i les fites. Encara dins l'alzinar abastem el peu de la cinglera en moderat pendent.

Entre llargues llaçades i fort pendent ens caldrà superar un parell de graus, fins atènyer el fil del cingle. Ens hi aturem per recuperar l'alè i gaudir del paisatge.

Encara en considerable pendent avancem per entremig d'un rascler fins atènyer el Camí de s'Arxiduc.

Camí de s'Arxiduc (923m)

És el punt més alt del recorregut. Seguint-lo a mà esquerra en poca estona ens enfilàriem al Puig Cargolí i al Puig Gros que podem albirar des d'aquí amb el del Teix al fons. També podríem baixar a Valldemossa per la coma des Cairats.

El de s'Arxiduc, és un ampli camí de bast que fou manat construir a les darreries del XIX per Lluís Salvador d'Àustria-Toscana (s'Arxiduc) per poder recorre'l a cavall.

Curiosa obra d'enginyeria civil en pedra en sec que encara es conserva en acceptable estat. Recorre, en la seva part més espectacular, el fil de la carena arran d'altíssims estimballs sobre la costa entre Deià i Valldemossa, amb la petita i bonica punta de Sa Foradada, omnipresent. Interessant personatge aquest acabat aristòcrata, que va deixar algunes obres amb estudis sobre l'Illa.

Nosaltres prenem el Camí de s'Arxiduc a mà dreta, que ens mena seguir bona estona pel fil de la carena. Quan comencem a davallar tenim l'opció d'arribar-nos fins a la Cova de s'ermità Guiem que data del segle XVII i és habitada, encara ocasionalment, per eremites. Seguim la davallada fins que abastem al Coll de Son Gallard.

Coll de son Gallard (766m)

Hi ha uns seients de pedra. Tenim l'opció d'escurçar l'excursió seguint el corriol que surt vers migdia i que ens deixaria al Pla des Pouet. Però no ho recomanem pas perquè ens perdríem un altre tram ben interessant (1).

Del coll ens enfilem vers mestral en moderat pendent fins al turó de Sa Talaia Vella, que ja hem anat veient a ponent durant tota l'estona que hem transitat per la carena. Atenyem el Refugi de s'Arxiduc.

(1) Atenció: el tram següent és per una zona d'accés regulat. Cal demanar autorització prèvia al telèfon 619591985 o a valldemossa@procustodia.org.

Més informació a <http://www.fvsm.eu/>

Refugi de s'Arxiduc (868m)

És una petita edificació de pedra, restaurada fa poc, situada en una talaia panoràmica. Davallem lleugerament i tornem a enfilem-nos fins al vèrtex geodèsic de Sa Talaia. A partir d'aquí tot el que ens resta és de baixada. El camí s'allunya de la carena i cal estar atents a un corriol que trobem a mà dreta. Seguint-lo pocs metres, ens deixa sobre el Mirador de Can Costa.

Mirador de Can Costa o de ses Puntes (755m)

Un altra talaia impressionant sobre el Pla del Rei i Sa Marina. Valldemossa ens queda amagat rere el mirador de na Torta.

Del mirador marxem vers xaloc (SE) fent algunes llaçades fins atènyer el Pla des Pouet, on tornem a trobar més elements que ens indiquen que aquest era també un lloc de gran activitat carbonera. Tal com el seu nom indica, hi ha un pou al bell mig d'un vast espai sorprenentment planer.

Continuem vers migdia seguint un camí carreter que aviat creua una tanca. Salva un fort pendent entre llaçades i està força malmès. Arribem a un trencall que seguint-lo a mà dreta, en pocs metres ens acosta a la font de s'Abeurada. Continuem en la mateixa direcció, passem un portell i ens fem dins una rasa seguint un corriol pel costat de la tanca de la finca de Son Gual Petit (senyalada amb el nº 16). El corriol ens deixa al Carrer de les Oliveres. Anem a buscar les escales al costat de les escoles i atenyem el centre del poble.